Eduskunnan hallintovaliokunta

HaV@eduskunta.fi

Hallituksen esitys laeiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta sekä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain muuttamisesta, HE 60/2018 vp

Hallintovaliokunnan pyytämänä asiantuntijalausuntona digitaalisten palvelujen tarjoamista koskevasta lakiesityksestä Posti Oy (jäljempänä Posti) toteaa seuraavaa.

Lakiesityksellä on tarkoitus saattaa Suomessa voimaan EU:n direktiivi julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta. Lailla pyritään edistämään digitaalisten palvelujen laadukasta ja tietoturvallista tarjoamista julkisella sektorilla. Saavutettavuusvaatimuksilla parannettaisiin yhteiskunnan erityisryhmien edellytyksiä selvitä omatoimisesti julkisen sektorin digitaalisten palvelujen käytöstä. Viranomaisia koskeva velvoite halutaan kansallisessa implementoinnissa ulottaa direktiiviä laajemmin myös erityisalojen hankintalain alaisiin yrityksiin. Tämä tarkoittaisi lain mukaisten velvoitteiden soveltamista myös Postiin.

Verkkopalvelujen saavutettavuus on monella tavalla myönteinen asia sekä Postin asiakkaiden että liiketoiminnan kannalta ja Posti pyrkii siihen omalta osaltaan kaikissa palveluissaan. On kuitenkin huomioitava, että Posti toimii käytännössä kaikissa palveluissaan hyvin kilpailluilla markkinoilla. Lähtökohtaisesti emme sen vuoksi kannata epäsymmetristä sääntelyä, jossa samalla markkinalla eri toimijoilla on erilaiset velvollisuudet. Ehdotetun lain mukaisten velvollisuuksien toteuttamisesta aiheutuisi sekä kertakustannuksia että jatkuvia ylläpitokustannuksia. Eri tavalla markkinoilla toimiviin, keskenään kilpaileviin yrityksiin kohdistuvat velvollisuudet aiheuttavat ongelmia kilpailuneutraliteetin kannalta, mitä Posti pitää ongelmallisena.

Posti katsoo, että saavutettavuuden määrittely tulisi tehdä siten, että yritys johon velvollisuus kohdistuu, voi täsmällisesti ja yksiselitteisesti tietää mitä velvollisuuden noudattaminen edellyttää. Keskeisissä noudatettavissa kriteereissä ei saa olla tulkinnanvaraisuutta. Lisäksi vastuukysymysten osalta olisi tärkeää, että lainsäädäntö on yksiselitteinen. Yrityksen ei tule olla vastuussa tilanteissa, joissa verkkopalveluissa on käytössä kolmansien osapuolten tarjoamia palveluja, joihin yrityksellä ei ole vaikutusvaltaa (esimerkkinä erilaiset maksamisen ratkaisut).

Posti huomauttaa, että Postin toiminnassa erityisalojen hankintalain alaista on ainoastaan postilain mukaiseen yleispalveluun kuuluvat palvelut. Digitaalisten palvelujen saavutettavuutta koskeva lainsäädäntö ei missään tapauksessa voi ulottua muuhun kuin yleispalveluna tarjottaviin postipalveluihin ja Postin muiden palvelujen pitää yksiselitteisesti jäädä soveltamisalan ulkopuolelle.

Posti Oy

Postintaival 7 A, Helsinki
PL 1, 00011 POSTI
puh. 020 4511
www.posti.fi

Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0109357-9

Lakiehdotuksen 17 §:ssä on ehdotettu eräitä siirtymäaikoja säännösten soveltamiselle. Pykälän 2 momentin mukaan lain 3 lukua sovellettaisiin mobiilisovelluksiin 23.6.2021 alkaen. Pykälän 5 momentissa erityisalojen julkisten yritysten digitaalisiin palveluihin ehdotetaan myös pidennettyä siirtymäaikaa niin, että säännösten soveltaminen niiden osalta alkaisi 1.1.2021. Posti pitää näitä ehdotuksia pidennetyistä siirtymäajoista perusteltuina ja kannatettavina. Kuitenkin 17 §:n 2 momentin ja 5 momentin keskinäinen suhde tulee selventää niin, että myös erityisalojen yritysten mobiilisovelluksiin noudatetaan 2 momentin mukaista siirtymäaikaa 23.6.2021 saakka.

Kunnioittavasti

Posti Oy
Lakiasiat

Päivi Rokkanen
lakimies, regulaatio- ja tietosuoja-asiat